

Lakialoite 104

Kyösti Karjula /kesk ym.: Lakialoite laiksi tuloverolain 117 ja 119 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Useille pienyrityksille on muodostunut ongelmaksi talouden suhdannevaihtelut ja niiden mukanaan tuomat riskit. Liiketoiminnan kannattavuus saattaa vaihdella suurestikin alalla tapahtuvien lasku- ja nousukausien mukana. Pk-yritysten reagointi edeltäkin suhdannevaihteluihin on hankalampaa kuin suurilla yrityksillä. 1990-luvun alussa koetun taloudellisen laman aikana useita pieniä yrityksiä ajautui konkurssiin tai joutui lopettamaan toimintansa heti ensimmäisten tappiollisten tilikausien jälkeen, vaikka kyseisen alan tulevaisuudennäkymät olisivatkin olleet positiiviset.

Tappiontasaussäännöstö on merkittävä verolainsäädännön instrumentti, jolla voidaan vaikuttaa oleellisesti yrityksen kykyyn selvitä suhdannevaihteluista ja tappiollisista tilikausista. Voimassa olevan tuloverolain säännösten mukaan vahvistetut tappiot voidaan vähentää seuraavien vuosien voitoista (TVL 117 §). Elinkeinotoiminnan tappio voidaan vähentää seuraavan 10 vuoden aikana sitä mukaa kuin tuloa syntyy (TVL 119 §). Verotuksessa tappio huomioidaan siis vasta tulevina vuosina (carry over -järjestelmä). Tappiot vahvistetaan ja vähennetään erikseen kussakin tulolähteessä, eikä tulolähteiden välisiä kuitauksia sallita. Tulolähdejaolla on näin ollen erityisen suuri merkitys tappioiden käsittelyssä. Erillisen tulolähteen muodostavat verovelvollisen harjoittama elinkeinotoiminta (elinkeinotoiminnan tulolähde), maatalous (maatalouden tulolähde) ja muu toiminta (henkilökohtainen tulolähde).

Yhdysvalloissa ja useissa Euroopan maissa mukaan lukien Alankomaat, Saksa ja Iso-Britannia on käytössä tappiontasauksessa carry over -järjestelmän lisäksi niin sanottu carry back

-järjestelmä. Carry back -järjestelmässä tappiot voidaan vähentää rajoitetusti myös tappion syntymisvuotta edeltävien vuosien tuloista.

EY:n komission vuonna 1984 tekemään esitykseen tappiontasaussäännösten harmonisoinnista sisältyy oikeus ajallisesti rajoittamattomaan carry over -järjestelmään sekä oikeus tappion vähentämiseen kahden edellisen vuoden tuloista. Myös yritysverotuksen veropohjatyöryhmä toteaa muistiossaan (VVM 1992:13), että tuloksentasausvarausten poistamisen johdosta tarve laajempaan tappioidenvähentämisoikeuteen korostuu. Työryhmän mielestä tulisi carry back -järjestelmän käyttöönottamista Suomessakin harkita. Tarve tappioiden vähentämiseen edellisten vuosien tulosta on erityisesti verovelvollisen harjoittaman elinkeinotoiminnan ja maatalouden osalta.

Tuloverolain tappiontasaussäännöstöjä ehdotetaan muutettavaksi siten, että elinkeinotoiminnan ja maatalouden tappiot voitaisiin vähentää rajoitetusti myös kahden tappiota edeltäneen vuoden elinkeinotoiminnan tuloista. Tällöin elinkeinonharjoittaja/yritys voisi tappiollisen vuoden jälkeen hakea takaisin kahtena edellisenä vuonna syntyneistä voitoista maksettua veroja verovuonna vahvistetun tappion osalta.

Tuloverolain tappiontasaussäännösten muuttaminen siten, että myös edeltävien vuosien tuloista voitaisiin vähentää tappio, ei vaikuta valtion verotulojen määrään. Verotulojen kertymä jaksottuu vain eri ajankohtaan.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että Eduskunta hyväksyisi seuraavan lakiehdotuksen:

Laki**tuloverolain 117 ja 119 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 117 §:n 1 momentti ja 119 §:n 1 momentti seuraavasti:

117 §*Tappio ja sen vähentäminen*

Vahvistettu tappio vähennetään seuraavien tai edeltävien vuosien tulosta siten kuin tässä osassa säädetään.

— — — — —

119 §*Elinkeinotoiminnan ja maatalouden tappio*

Elinkeinotoiminnan ja maatalouden verovuoden tappio vähennetään kahden edellisen verovuoden elinkeinotoiminnan ja maatalouden tuloksesta tai seuraavan 10 verovuoden elinkeinotoiminnan tai maatalouden tuloksesta sitä mukaa kuin tuloa syntyy.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

Helsingissä 6 päivänä lokakuuta 1998

Kyösti Karjula /kesk

Armas Komi /kesk

Maria Kaisa Aula /kesk

Olavi Ala-Nissilä /kesk

Hannes Manninen /kesk

Eero Lämsä /kesk

Maija-Liisa Veteläinen /kesk

Kari Myllyniemi /kesk

Vuokko Rehn /kesk

Hannu Kemppainen /kesk

Matti Vanhanen /kesk